

будинків, з розміщенням тимчасових автостоянок. Проектом передбачено влаштування велосипедних доріжок по території всього житлового комплексу.

Завдяки такому планувальному рішення транспортно-пішохідних зв'язків, дворові території були повністю звільнені від автомобільного транспорту. Але проектом передбачено можливість проїзду спеціального транспорту через арки житлового кварталу в середину дворової території.

Зона житлової забудови складається з восьми кварталів, чотирьохповерхових, десятисекційних будинків. Родзинкою планувального рішення блок-секції є експлуатуваний дах призначений для тихого відпочинку мешканців будинку. У центрі житлового кварталу, згідно з розрахунками, розміщено дитячий садок на 240 дітей. На півночі розміщено спортивно-ділову зону з спортивними майданчиками відкритого та закритого типу, а також в діловій зоні розміщується офісна будівля. Варто зазначити, ця територія повністю забезпечена стоянками.

Існуючий меморіальний парк було вирішено зберегти, як історичну спадщину.

Гаслом цього проекту було: Стильно, просто, комфортно та надійно!

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ І ЗАБУДОВИ ІСТОРИЧНИХ МІСТ

Г. О. ОСИЧЕНКО,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова (м. Харків, Україна)
E-mail: osychenko-galyna@ukr.net*

На Йоганнесбурзькому Всесвітньому Саміті зі сталого розвитку (2002р.) четвертим основним компонентом сталого розвитку міста поряд з економічним, соціальним та екологічним компонентами було визнано культурне розмаїття, котре в контексті містобудівного аспекту забезпечується збереженням історико-культурної спадщини міст. Сучасний стан історичних міст України характеризується наявністю проблем, пов'язаних із збереженням архітектурно-містобудівної спадщини, однією з яких є необхідність удосконалення композиції міст та забезпечення неповторності середовища. Законом України «Про охорону культурної спадщини» визначена необхідність розробки зон охорони пам'яток архітектури та регламентації нової забудови в їх межах.

З метою регулювання використання й забудови територій у містах України розробляються й приймаються правила забудови (або зон-

нінг-плани за аналогією з європейським зарубіжжям). Використання західних методів і пристосування їх до умов України правомочне для багатьох міст, але для історичних міст потребує коригування. У вітчизняній теорії дотепер не одержав у повній мірі методичного обґрунтування вибір номенклатури регламентуючих показників у зонах охорони пам'яток міста, а регламентація нової забудови обмежується регулюванням функціонального використання, не торкаючись питань архітектурної композиції.

У праці Алекса Ленерера «Великі міські правила», яка присвячена аналізу світових урбаністичних норм та їх ролі у сучасному міському розвитку, наводяться такі типи регламентації: гігієнічні (пов'язані з несумісністю функцій, видів землекористування тощо), контекстуальні (пов'язані з безпосереднім історичним міським контекстом, охороною пам'яток, традиціями тощо), право на світло і повітря, збереження міських видів і панорам, керівництво архітектурною формою і об'ємом. Таким чином, 3 типи регламентів з 5-х працюють не лише на збереження традиційного історичного середовища, але й на досягнення композиційної єдності будівництва у нових районах.

Автором запропонована методика визначення архітектурних регламентів нової забудови в зонах охорони історико-культурної спадщини міст. В основі методики полягає використання морфологічних параметрів історичної забудови та її типологічних ознак у якості композиційного засобу при моделюванні нової забудови. Морфологічні параметри та типологічні ознаки при цьому виступають рамковими умовами, в межах яких можлива варіативність і різноманіття форм нової забудови.

Для їх визначення проводиться морфологічний та історико-генетичний аналіз розвитку історичного середовища міст, аналізуються традиційні типи міських морфотипів: площ, вулиць, кварталів.

Розроблена класифікація параметрів опису морфотипів середовища історичного міста у такий спосіб: морфологічні, функціональні, історико-культурні, композиційні та параметри перетворення морфології. За допомогою параметрів перетворення (потенціал перетворення, ступінь зміни показників кварталу) враховуються динамічність та тенденції перетворення архітектурної форми міста. Сукупність морфологічних параметрів містить показники середньої поверховості забудови, площу території, відступ від червоної лінії вулиці, конфігурацію кварталу, щільність забудови, об'ємно-просторову щільність, щільність елементів забудови, замкнутість та периметральність меж кварталів. Композиційні параметри включають: орієнтованість забудови, ярусність меж, стильовий спектр, масштабність, естетичну цінність. Істо-

рико-культурні параметри впливають на ступінь регламентації нової забудови та включають показники: щільність пам'яток, історико-культурний потенціал, щільність потенціалу реконструкції. Функціональні параметри включають функціональне різноманіття, щільність фонду громадських будівель та визначають допустимі види землекористування в межах кварталу.

В якості основного об'єкту регламентації забудови визначено планувальну одиницю – квартал, а значення її морфологічних параметрів є свосереднім «генетичним кодом» історичного середовища, дотримання якого забезпечує спадкоємність розвитку містобудівної композиції.

Зазначена методика визначення регламентів нової забудови в історичному середовищі поєднує фундаментальні дослідження середовища історичного міста з технологією прийняття містобудівних рішень.

БЛАГОУСТРІЙ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ З ВІДВЕДЕННЯМ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД ЧЕРЕЗ ІНФІЛЬТРАЦІЙНІ БАСЕЙНИ

О. А. ТКАЧУК, О. В. ШЕВЧУК, Я. В. ЯРУТА,

Національний університет водного господарства та природокористування, (м. Рівне, Україна)

E-mail: Yana_Yaruta@i.ua

Питання ефективного відведення дощових стоків з міських територій на сьогодні є одним з важливих елементів забезпечення сталого розвитку міст. При цьому досвід розвинених країн показує, що проблема затоплень та підтоплень не може бути цілком вирішена лише з використанням системи дощового водовідведення. Інтенсивний розвиток, забудова міст, збільшення часток територій з водонепроникними покриттями вимагає пошуку та підбору методів і заходів для комплексного регулювання дощовими стоками на міських територіях. Ефективними є методи та заходи орієнтовані на тимчасове затримання дощових вод з поступовим дренажуванням їх до споруд систем водовідведення. Перспективним у цьому плані, запропонований метод з влаштування інфільтраційних басейнів у міському середовищі, які є важливими елементами не тільки систем дощового водовідведення, але й благоустрою міських територій та міських екосистем.

Дослідженнями методів регулювання дощового стоку займалися такі вітчизняні Ткачук С. Г., Жук В. М., Вовк Л. І., Матлай І. І., Бошота В. В., закордонні Дзьопак Й., Фергюсон Б. та інші вчені. Однак важливим також є визначення місць розташування, розмірів та техніч-